

DE LA MORT I ALTRES DELÍCIES

VICENT PENYA

(COL·LECCIÓ NARRATIVA) - 22

DE LA MORT I ALTRES DELÍCIES

Vicent Peña

 Quorum
LLIBRES

Primera edició: novembre del 2019

© Vicent Penya

Fotografia de la portada i de l'autor: Maria Jesús Penya

© de l'edició:

Quorum Llibres

C/ de la Violeta, 6 • 43800 Valls

Tel. 977 60 25 91

quorum@quorumllibres.cat

www.quorumllibres.cat

Disseny i composició: 3 x Tres

Impressió: Romanyà Valls, SA

ISBN: 978-84-16342-37-2

DL T 903-2019

ÍNDEX

PRIMERA PART. ELS CAPTAIRES

Els captaires i la ciutat	9
Formigueig.....	11
Successos	13
Sicaris.....	17
Inusitada carrera delictiva	19
Additius	23
La sorpresa	25
L'explosió	29
La controvèrsia	31
La platja dels somnis.....	37

SEGONA PART. CAMP I CIUTAT

Van ploure granotes.....	41
El darrer viatge en metro	47

TERCERA PART. DUES LLEGENDES

El tresor dels Germanells	59
La rondalla del terme.....	71

PRIMERA PART

ELS CAPTAIRES

Els captaires i la ciutat

Una característica força interessant i ben peculiar de la nostra ciutat és, sense cap mena de dubte, la gran quantitat de captaires que hi pul·lulen. Pobra gent que, de manera constant i diària, es troba present en els més diversos àmbits de la vida ciutadana, i que podem descobrir amb certesa en cada cantó que girem o en cada porta que obrim. Com tots els matins, dels seus caus incògnits i d'una manera gairebé simultània, ix, feixuc, aquest exèrcit de misèria per demanar, i de vegades exigir, el trosset de bé material que li correspon, i la condescendència conformada de la població de recursos. Indefectiblement els captaires ocupen tots els dies les seues posicions habituals i emprenen tot seguit la seua tasca penosa. La ciutat no els considera com una qüestió molesta, sinó més aviat com el producte natural de les seues contradiccions i conseqüència lògica dels temps turmentosos que travessem. I fins i tot, per estrany que sembla, del clima excel·lentment mediterrani que gaudim. Però la majoria dels seus habitants mantenen, tanmateix, una clara indiferència envers aquest fenomen sociològic i no saben ocultar la seua ceguesa inexcusable davant d'un fet tan palès, de tal manera que, quan se'ls pregunta què en pensen i quin n'és el seu parer, la resposta general sempre és la mateixa: un interrogant.

—Ah, però tenim captaires?

Els captaires, malgrat això, continuen la seua vida i viuen segurament en el millor dels mons possibles. Allunyats del fred horrible de més amunt i de les pluges i la soledat d'altres terres, se senten veritablement agraïts a la nostra ciutat, i continuen sense pensar-hi amb la pràctica dels seus mètodes de captació. Alguns s'agenollen al mig dels passejos tot portant penjat al coll el típic cartell d'anunci de les seues desgràcies. Uns altres, menys dramàtics, demanen de paraula als vianants que deambulen l'almoïna que necessiten. I els més dignes es fan servir dels més diversos instruments musicals per a percebre, a canvi, alguna mena de recompensa per l'art agradable que exerceixen.

Els captaires, en definitiva, s'han adherit d'una manera inconscient però íntima al paisatge urbanístic de la nostra ciutat, i ja formen part, vulguem o no, de la nostra vida i de les nostres relacions ciutadanes.

Formigueig

L'home, arrepapat en el sofà i gaudint de les seues vacances pagades, està veient la programació televisiva, quan de sobte s'adona que se li ha adormit la cama dreta. Això ho troba ben normal, ja que des de feia una llarga estona la tenia en una postura bastant forçada i tard o d'hora havia d'adormir-se-li. Canvia de posició i intenta, amb uns moviments de malucs, desfer-se del formigueig que sent al llarg de l'extremitat, però la seua dona, que està asseguda al seu costat, li pregunta estranyada què li passa. L'home, amb un somriure, respon que se li ha adormit la cama, i ella, sense donar-li importància, continua mirant el receptor de televisió. Avorrit, l'home esguarda els vidres de la finestra i es fixa que encara és de dia. Demana quina hora és. Eren les set de la vesprada d'un dia xafogós d'agost.

L'home s'aixeca com pot i es dirigeix, caminant coix, cap al vàter. Allí comença a pixar mentre percep que la sensació de formigueig, en comptes de desaparèixer, va pujant-li a poc a poc per la cuixa. Amb una visió irònica de la seua situació, pensa que, mentre no se li adorma allò que sosté en la mà, ja va bé. Resultaria realment excessiu! Es corda la bragueta i torna, de nou a cama coixa, a la saleta de casa, on troba la dona rient l'acudit d'un personatge còmic.

Dues hores després, mentre llegeix una revista frívola i la seua dona prepara el sopar, sent que la cama encara continua adormida. Amb cara de preocupació, creu que ha de cridar un metge, però considera que ja és massa tard i que el seu cas tampoc no revesteix tanta urgència ni gravetat. No comprèn, això no obstant, què li passa ni a què pot ser deguda aquesta paràlisi estranya que, d'altra banda, és la primera vegada que li esdevé. Determina que si demà encara li perdura anirà decididament a un especialista i li plantejarà la qüestió amb tots els seus detalls. Li ho comunica a la seua dona quan la veu parant taula, però ella fa una gràcia inconvenient: «Qui va amb un coix, al cap d'un any, coix i mig.»

L'endemà, a les sis i mitja de la matinada, l'home es desperta d'un malson etern. La seua dona encara dorm, al seu costat, però allunyada de les seues cabòries. Quan intenta notar-se la cama dreta, s'adona que encara no la

pot moure, però quan vol llevar-se del llit s'horroritza i el cor li fa un bot. La cama esquerra també se li ha adormit. Esverat, crida la dona, la qual, despertant-se d'un sobresalt, li pregunta amb cara de pomes agres què passa. L'home li ho explica i ella el tranquil·litza dient-li que això pot ser normal. Tanmateix, la dona obeeix i corre a trucar per telèfon, però mira el rellotge i convenç l'home perquè espere fins a les vuit, una hora més prudent per trobar un metge.

Ni aquest metge ni cap altre especialista que visiten en dies successius no els poden assegurar quin tipus de malaltia pateix. Uns creuen que pot tractar-se d'una paraplegia amb un quadre patològic completament anormal, uns altres diuen que pot ser una parèsia infreqüent causada amb probabilitat per alguna rèmorà genètica. El ben cert és que ell porta gairebé una setmana amb les dues cames totalment inertes i amb una contínua sensació tàctil de pessics minúsculs que li recorren la capa dèrmica. La seua dona ha adquirit una cadira de rodes i ell s'ha adaptat a la seua nova vida, però amb un munt de preocupacions de tota classe i una gran incertesa pel futur. A mesura que passa el temps, sent a més a més que el formigueig que era localitzat inicialment en les cames va ascendint lentament, però amb una freqüència imparabile, cap a les parts superiors del cos.

El darrer dia d'agost l'home sent por pel seu destí i una angúnia indescriptible quan percep que la mà dreta i part del braç dret ja no els pot moure com abans. Li sembla inútil alertar ningú amb l'anunci d'aquesta nova conquesta física del seu mal, i s'ho calla i es resigna al silenci. De tota manera, veu com han vingut dos zeladors que, amb molta cura i experiència, el traslladen al seu llit nupcial i el giten tot al llarg cobrint-lo amb un llençol. L'home resta immòbil i amb la ment ofuscada. Quasi ja no pot pensar i li és impossible coordinar més de dues idees seguides. Amb l'enorme quietud que li permet el seu estat, se sent morir i, resistint-se a esperar-hi més, mor estàticament amb el cervell adormit. L'home, dins del sopor d'un migdia de finals d'agost, conclou d'aquesta manera les seues darreres vacances pagades.

Successos

El mort portava ben bé quatre o cinc hores mort. Tothom ignora com va anar a parar allí, i tothom es pregunta com passà inadvertit, ja mort i tan rígid com estava, davant de tanta multitud juvenil. Els lamentables successos esdevingueren la nit del passat dissabte 6 de març i la matinada del diumenge següent, i les causes que provocaren la mort d'aquell jove encara resten per determinar. Però la conclusió irrefutable és aquesta: era ben mort.

Els cambres de la discoteca el recorden assegut i tot quiet a la butaca pròxima del pilar del fons, però solament s'adonaren d'ell quan ja estava a punt de tancar-se el local i la quantitat de gent era ja tan minsa que permetia distingir algú, si fa no fa, a una distància de tres o quatre metres. D'altra banda, poques persones més podien assegurar de recordar-lo, almenys amb aquella expressió de solitari feliç i de difunt sense ganes que oferia en el moment del seu descobriment, i molts d'aquells joves no donaren crèdit a les paraules quan se'ls confirmà, després, que havien estat ballant i rient a la mateixa sala on jeia un cadàver. El mort es deia J. Roig, tenia vint-i-dos anys, era alt i atractiu, i el cap de policia que du el seu cas admet que, dins de les possibles circumstàncies, fou bastant prudent d'anar a morir a un lloc on no molestava ningú.

Segons les investigacions realitzades, només cinc persones s'acostaren a ell en el transcurs del ball i li dirigiren la paraula o maldaren per mantenir-hi una conversa. Només cinc persones es fixaren que era un jove estrany i silenciós que no contestava mai cap pregunta. Cap d'elles no podia imaginar-se, però, que de fet estaven tractant inútilment amb un mort.

La primera d'aquestes persones fou un tal J. R. Montoliu, un individu que resulta ser un assidu concurrent de la discoteca, però declarà que era la primera vegada que veia J. Roig en aquell indret. Allò més segur és que aquest ja estiguera mort quan J. R. Montoliu s'adreçà a ell, aproximadament a tres quarts de dotze de la nit, per demanar-li un cigarret. En vista de la manca de resposta, el jove J. R. Montoliu tornà a preguntar-li si tenia tabac, però se n'anà tot seguit en veure que el subjecte amb qui parlava no era capaç ni de mirar-lo a la cara. La segona persona que es va dirigir al mort fou, amb

molta seguretat, un cambrer novençà que li va servir per equivocació un gintònic i que, quan s'adonà al cap d'uns minuts del seu error, tornà a la taula on era per aclarir si aquella beguda l'havia demanada ell o una altra persona. Pel que sembla, el cambrer va creure entendre, enmig dels sorolls estridents que se sentien a la sala, que aquell pacífic client acceptava el got que li havia dut i tornà, per tant, a continuar la seua feina sense donar-li més importància. Tot açò s'esdevingué més o menys una mica més tard de dos quarts d'una.

Després fou una parella d'enamorats, M. F. T. i M. R., els qui s'acostaren cosa de les dues de la matinada prop del mort. Es van asseure al seu davant i van estar una llarga estona besant-se en la boca i acariciant-se apassionadament les parts sexuals. En acabant, i finalitzat el joc de mans, el xic (aquest M. F. T.) es va fixar que el seu veí de butaca no havia variat el sentit de la seua mirada durant tot el temps que ells es trobaven allí, i ho va interpretar com una clara impertinència. Molest, li furtà el got de gintònic i en begué a bastament, i, sense llevar-li la vista de damunt, esperà la immediata reacció del seu adversari, però li sorprengué la covarda quietud que mantenia. El va maleir, però de seguida començà a sentir pena i una profunda llàstima per aquell desgraciat, i de colp i volta agafà la seua amiga i se n'anà d'allí amb una expressió d'evident menyspreu.

Hi hagué una quarta persona que també intentà relacionar-se amb el mort, però li fou igualment inútil. Era una xica de divuit anys anomenada R. C., i els motius que la induïren a aproximar-se a ell foren totalment diferents que els dels altres joves. R. C. assegura que, al voltant de tres quarts de tres de la matinada, es fixà amb atenció en aquell xic (amb l'atenció que pot permetre la il·luminació sideral de la discoteca, evidentment) i s'enamorà bojament de la seua enorme bellesa. El trobà radiant i atractiu, i va creure observar en el seu rostre una llum tan atraient que pensà que no procedia d'aquest planeta. Tanmateix, també la sobtà la gran quietud i indiferència que mantenia pel seu entorn, i aquells ulls sense distància i tan absents; però no va pressentir en cap moment la imminència de la fatalitat, de manera que, quan unes hores després la cridaren a declarar i li explicaren que s'havia enamorat d'un cadàver, R. C. no s'ho va creure en absolut i jurà que no estava boja. Però després de tot, quan ja va meditar tranquil·lament sobre el que havia succeït i va comprendre una realitat que se li imposava, se li va sentir dir: «Cadàver o no, a mi quasi em ressuscita.»

En efecte, l'atracció que va exercir aquell noi sobre ella va ser tan intensa que la tal R. C. va seure, després que l'engrescaren unes amigues seues a fer-ho, al seu costat i maldà per cridar-li l'atenció. Després d'una estona de silenci entre tots dos, i com que el xic no es decidia a encetar la conversa, va ser ella qui intentà trencar el gel. Li demanà foc per encendre un cigarret que tenia en els llavis, després li preguntà si vivia a la capital o en algun poble del voltant, i al capdavall si estava sord o mut. Considerant el resultat obtingut, R. C. marxà d'allí i isqué tot seguit a plorar desesperadament fora de la discoteca. Mai no havia estat tan maltractada per un xicot com aquell, confessà més tard.

Finalment fou un altre cambrer (D. Ivars) qui, cap a les 3.45 hores del diumenge 7 de març, es va dirigir al mort. Aquest fou el primer que arribà a sospitar la desgràcia, però no ho va creure possible. Tanmateix, se li acostà i li preguntà si li passava alguna cosa, però en vista del silenci que mantenia va córrer ràpidament a alertar els altres. A partir d'aquell moment, i després de tantes hores sense assistència, J. Roig pogué passar per fi del món dels vius on era al món que li corresponia.

Sicaris

Ha vingut el meu assassí a sou a visitar-me aquesta nit. M'ha demanat els diners que havíem acordat, però jo li he fet reconèixer el seu error. Un error tràgic, efectivament, però totalment inútil. No havia assassinat l'individu que jo li vaig ordenar, sinó per equivocació un altre que se li assemblava prou i que residia a la mateixa barriada que aquell. Una casualitat ben lamentable, si bé es mira. Ell m'ha fet observar que en qualsevol cas havia executat una feina, havia acomplert (per bé que a mitges) el meu encàrrec, i que per tant aquesta feina calia remunerar-la (a mitges si més no). Jo li he insistit que allò estipulat entre nosaltres dos no era donar mort a qualsevol tipus que li vinguera en gana, sinó a una persona en concret. Ell s'anava impacientant a mesura que passava el temps. Al capdavall, ha continuat, allò ja eren fets consumats i era una cosa que no tenia remei. I tornar de nou al mateix lloc del crim per atemptar, ara correctament, contra aquell subjecte, no tenia sentit, ja que l'individu que jo volia veure mort, una volta alertat, ja devia haver fotut el camp. Fet i fet, la seua desaparició voluntària equivalia a la seua eliminació, ha dit intentant convèncer-me'n. No era una eliminació definitiva, per descomptat, però era com una mena de defunció temporal. Li he advertit que si realment era així, ja podíem plegar i que no calia parlar-ne més, de l'assumpt. Bon vent i barca nova.

Aleshores ha passat el que jo pressuposava que passaria d'un moment a l'altre. He vist en els seus ulls unes guspines sinistres de follia sanguinolenta. Després d'un silenci tens i prolongat m'ha preguntat amb una veu psicopàtica: «Vols dir, doncs, que no penses pagar-me la feina que he fet?» I li he contestat que en efecte. Que ja havíem enraonat massa estona i que en definitiva eren les tres de la matinada i que marxara immediatament. Quasi sense sentir-me ha començat a amenaçar-me, a dir-me que no es movia d'allí sense endur-se els diners que li pertanyien, i que, si calia matar-me a mi, em mataria. Comptat i debatut, m'ha confirmat, aquell era el seu ofici: matar gent. I era un ofici que portava a terme sense gens ni mica d'esforç ni cap tipus de remordiment. Com bufar i fer ampolles, vaja. En aquest instant ja no he pogut contenir-me més, l'he mirat tot arrufant les celles i,

simulant una frase agònica, he donat la contrasenya que havia acordat feia uns pocs minuts: «Aquesta és una nit màgica per a ben morir.» Llavors, de darrere les cortines, com una ombra fugaç, ha aparegut el meu segon assassí a sou que, per l'esquena, ràpidament, li ha seccionat la gola d'una coltellada al meu primer assassí a sou. La situació era incòmoda i penosa, certament, però útil i, si ho voleu, inevitable.

Inusitada carrera delictiva

Les primeres vegades que Peris ho va fer, furtava coses realment insignificants i de poca importància, coses fàcils d'amagar en les butxaques dels pantalons, entre els fulls d'una carpeta o fins i tot en l'interior de les mànigues. Furtava, més aviat, elements que efectivament necessitava per a la seua ocupació d'estudiant, o objectes que si bé no en tenia una necessitat peremptòria sí que li agradava posseir. Després, tanmateix, i quasi sense adonar-se'n, va començar a *emportar-se* articles de major volum, de major valor econòmic.

Habitualment hi arribava entre dos quarts de dotze i les dotze del matí, quan la quantitat de gent era major i els grans magatzems es trobaven en el seu punt de màxima eferescència humana. Quasi tot eren dones: dones que hi anaven de compres i dones que hi anaven simplement a comprovar els preus. Peris les observava des de la seua condició d'estudiant i pensava que eren enormement afortunades. Xiuxiuejaven entre elles, es provaven els articles una vegada i una altra, demanaven consell als dependents, s'alarmaven quan se'ls anunciava l'import i finalment ho deixaven córrer per a una altra ocasió més escaient. En acabant Peris les oblidava i començava la seua tasca delictiva.

Si bé la primera vegada que va furtar un objecte als grans magatzems ho va fer gairebé sense adonar-se'n, responent a un impuls irresistible, després calculava ben bé què és el que volia endur-se i com s'ho faria. Mai no es penedia de la seua conducta reprobable, ans al contrari, i sempre continuava furtant allò que desitjava, probablement a causa de la facilitat que tenia per fer-ho i, potser també, per simple diversió. No havia pensat mai en una probable malaltia, com ara la cleptomania. Sempre havia cregut que es trobava exempt de qualsevol tara física o psíquica. Arribava al lloc escollit, li agradava, per exemple, una casset d'un cantant de moda, agafava l'article tranquil·lament, de vegades el tornava de nou al seu lloc, sense donar-li importància, mirava atentament el personal: la gent atrafegada, els dependents ocupats; i ràpidament s'apoderava de l'objecte elegit i se l'amagava

en alguna butxaca. Després tot era molt més fàcil. I Peris se sorprenia de la serenitat que tenia a fer les coses.

Duia el compte complet de tots els articles sostrets al llarg de la seua modesta vida de pispa. Ho anava apuntant tot en una senzilla llibreta que guardava en el calaix de la tauleta de nit, i hi prenia nota de cada detall: número d'ordre, dia i hora d'execució, nom de l'objecte agafat, valor econòmic real (si es podia conèixer) o, si era el cas, valor econòmic estimat. A més en uns apunts breus al marge explicava el grau de dificultat i les anècdotes més significatives de l'acció efectuada.

Un dia, després de furtar una calculadora programable que amb prou feines li cabia en la butxaca de la caçadora, es va fixar que una dona d'uns cinquanta anys que duia una bossa de compres el fitava incessantment des de l'altre costat del departament. Peris va empal·lidir. Per primera vegada en tant de temps va sentir veritable por de ser descobert en les seues malifetes. La dona va esbossar un mig somriure que a ell li semblà ben maliciós, i començà a girar el cap d'un lloc a l'altre, mirant al voltant. Peris va interpretar que la dona, amb aquella forma d'actuar, buscava algun dependent o guarda de seguretat per tal de denunciar-lo, i no va saber com reaccionar, sinó que es quedà completament parat. Però d'improvís la senyora posà la mà dreta damunt d'una prestatgeria i, amb una rapidesa sorprenent, agafà el primer aparell electrònic que tenia al seu abast. Peris va envermellar en veure com l'amagava dins de la bossa de compres, com es posava a xiular amb dissimulació i com, fent-li l'ullet, va marxar assossegadament pel corredor. En la seua llibreta d'incidents retolà amb un cercle roig la data d'aquell dia. Al costat hi havia el nombre d'ordre corresponent. Tot allò va succeir en el seu 98è robatori.

Després d'aquell primer esglai sense conseqüències, Peris resolgué prendre més mesures de precaució en la seua tasca sostractiva. Ja no es refiava tant a la lleugera de l'aparent indiferència de la gent. Obria de bat a bat els ulls per captar qualsevol indici sospitos, i, si per casualitat se sentia vigilat, a desgrat de no estar-ho, desistia de continuar amb el seu propòsit i ho deixava anar per molt que li recava.

Quan intentà materialitzar el seu 118è robatori, Peris es va sentir de bell nou vigilat. Creia ser observat per alguna mirada sotjadora, i per aquest motiu tornà al seu lloc el diccionari il·lustrat que havia agafat d'unes prestatgeries. Era una llàstima perquè aquell dia anava equipat amb una bossa de grans dimensions que podia haver fet servir per emportar-se algun objecte

voluminos. Tanmateix, determinà no continuar endavant amb cap mena d'operació fins que no es diluïren tots els dubtes que el turmentaven. De sobte, però, una mà l'agafà pel muscle i una veu li parlà mussitant-li a l'orella:

—Faríeu el favor d'acompanyar-me?

Era un dependent gruixut i d'aspecte seriós que Peris recordava d'haver-lo vist en altres ocasions despatxant a la secció de llibres. Amb un moviment de mà el convidà a seguir-lo. Caminaren pels corredors deixant al seu darrere les mirades d'alguns curiosos, i entraren en una habitació exageradament il·luminada, on hi havia una gran taula quadrada al mig, voltada de dues o tres cadires de disseny modern. L'empleat tancà la porta i s'adreçà a Peris amb un esguard inquisitiu.

—Sabeu per què us he dut ací, veritat?

Peris negà amb el cap.

—Heu sigut observat mentre furtàveu un article de la llibreria. Per tant, us informem que, pel vostre bé, el torneu immediatament a l'empresa o, altrament, ens veurem obligats a escorcollar les vostres pertinences i denunciar-vos per aquest delicte.

Peris, amb un posat relaxat, li allargà al dependent la bossa que portava i, tal com si el reptara, contestà: «Escorcolleu.»

El dependent va anar col·locant damunt de la taula tots els objectes que n'extreia: va traure'n una carpeta plena de folis escrits, un entrepà embolicat en paper d'alumini i dos llibres que no podien despertar cap sospita, ja que estaven gastats i groguencs d'hores d'estudi. Va fer una expressió de contrarietat i s'adonà que havia comès un greu error. Tot seguit demanà disculpes sinceres a Peris i l'acompanyà fins a la sortida, on li oferí, tornant-se a excusar, una amigable encaixada que l'estudiant acceptà de bon grat. Quan va eixir de l'establiment, entre jovial i divertit, Peris tingué el convenciment que aquell dia s'iniciava una nova etapa en la seua inusitada carrera delictiva, ja que malgrat tot no marxava d'aquella gran superfície amb les mans buides, sinó amb la satisfacció moral d'haver pogut consumir —i amb una tècnica totalment nova per a ell— el seu 118è robatori: la cartera farcida de bitllets d'aquell contrariat dependent.